

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 593/2020-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duřu predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Jozef Holič s. r. o., Poľovnícka 4, Bernolákovo, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Jozef Holič, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3 a 6 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 4 ods. 3 a 4, čl. 8 ods. 2, čl. 36 ods. 1 a 3, čl. 37 ods. 3, čl. 38 ods. 2 a čl. 39 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 50/2019 z 26. februára 2020, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a argumentácia v ústavnej sťažnosti

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júna 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED]

■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Holičom, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3 a 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 4 ods. 3 a 4, čl. 8 ods. 2, čl. 36 ods. 1 a 3, čl. 37 ods. 3, čl. 38 ods. 2 a čl. 39 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tdo 50/2019 z 26. februára 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým uznesením najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 To 77/2017 zo 4. októbra 2017, výrokom ktorého bol podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zrušený napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1 T 78/2015 z 19. apríla 2017 v celom výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu. Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku bol sťažovateľovi podľa § 213 ods. 4 s použitím § 38 ods. 2, § 42 ods. 1 s poukazom na § 41 ods. 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov, podľa § 48 ods. 2 písm. a), ods. 4 Trestného zákona na výkon uloženého trestu súd zaradil sťažovateľa do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a podľa § 56 ods. 1, 2, § 57 ods. 1 Trestného zákona mu súd uložil peňažný trest vo výške 1 200 €.

3. Sťažovateľovi sa kladie za vinu, že (nasledujúci opis je iba stručným zhrnutím, ústavnému súdu sa v tomto momente javilo ako neúčelné presne reprodukovat' skutkovú vetu v rozsahu niekoľkých strán, s ktorou je sťažovateľ v konečnom dôsledku dostatočne oboznámený, pozn.) ako konateľ obchodnej spoločnosti uzatvoril s bankou (ČSOB Leasing a. s.) zmluvu o spotrebnom úvere, leasingovú zmluvu a kúpnu zmluvu, ako aj zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva, predmetom ktorých bolo prefinancovanie, resp. kúpa gastrozariadenia. Po tom, čo si obchodná spoločnosť prestala

plniť záväzky z predmetných zmlúv, banka vyzvala túto obchodnú spoločnosť, ako aj sťažovateľa, aby predmetné gastrozariadenie odovzdali na určitom mieste, no dosiaľ tak neurobili. Naopak, v priebehu vyšetrovania bolo zistené, že predmetné gastrozariadenie sťažovateľ predal dosiaľ nezistenej tretej osobe, čo bolo v rozpore so všeobecnými obchodnými podmienkami k zmluvám uzatvoreným s bankou. Uvedeným konaním sťažovateľ spáchal obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona.

4. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti tvrdil, že medzi ním a bankou bol výlučne obchodnoprávny vzťah, a preto sa domnieva, že akékoľvek použitie prostriedkov trestného práva na účely vysporiadania tohto obchodnoprávneho vzťahu je neprípustné. Sťažovateľ sa domnieva, že vzhľadom na subsidiaritu trestnoprávneho postihu jeho konanie nemôže byť posudzované ako trestný čin sprenevery. K tomu dodáva, že si žiadnu vec neprivlastnil a je stíhaný iba pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok, a preto sa domnieva, že predmetným konaním nespáchal žiadny trestný čin.

5. Sťažovateľ ďalej poukazoval na to, že konajúce súdy v predmetnom trestnom konaní mali odmietnuť jeho návrh na doplnenie dokazovania vo vzťahu k určaniu hodnoty vecí, ktoré považovali za spreneverené, pričom podľa neho práve znalecké dokazovanie v tejto veci by bolo rozhodujúce pre určenie skutočnej výšky škody a následnú zmenu právnej kvalifikácie. Podľa sťažovateľa mala byť výška škody určená na základe ceny, za ktorú sa predmet leasingu a spreneverené veci predávali obvykle v dobe a mieste činu, a nie leasingová cena veci. Sťažovateľ preto tvrdil, že najvyšší súd mal konštatovať dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože súd mu v trestnom konaní odoprel procesné práva spočívajúce v jeho návrhoch na doplnenie dokazovania.

6. Sťažovateľ tiež spochybňoval znalecký posudok, ktorý bol vypracovaný znaleckou organizáciou ustanovenou v prípravnom konaní a ktorou bola určená hodnota vecí k okamihu spáchania trestného činu. Napáda odbornosť takto ustanoveného znalca a aj to,

že mu v prípravnom konaní nebolo umožnené klásť mu otázky, resp. iným spôsobom poukázať na nedostatky znaleckého posudku.

7. Sťažovateľ sa preto domnieva, že záver o jeho vine v predmetnom trestnom konaní bol postavený na dôkazoch, ktoré „... vykazujú z dôvodu uvedených procesných chýb vážne nedostatky, ktorých neodstránením a nevyhodnotením bol však privodený skutkový stav, ktorý je v rozpore s materiálnou pravdou a tento nebol napravený ani najvyšším súdom.“. Uvedené považuje za porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu, práva na obhajobu a práva na prerokovanie veci verejne a bez zbytočných prieťahov.

8. Sťažovateľ napokon uviedol, že v prípade, ak by ústavný súd nezrušil napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ale iba by konštatoval porušenie jeho základných práv, uplatňuje si finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 €.

9. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhoval, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Právo sa domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 porušené bolo.

Právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR porušené bolo.

Právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy SR porušené bolo.

Právo na trest uložený podľa zákona účinného v čase keď bol čin spáchaný podľa čl. 50 ods. 6 Ústavy SR porušené bolo.

Právo na zákonné obmedzenia základných práv a slobôd, ktoré musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky podľa čl. 4 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd porušené bolo.

Právo na používanie ustanovení o medziach základných práv a slobôd, ktoré musí dbať na ich podstatu a zmysel podľa čl. 4 ods. 4 Listiny porušené bolo.

Právo, ktorým nikoho nemožno pozbaviť slobody len preto, že nie je schopný dodržať zmluvný záväzok podľa čl. 8 ods. 2 Listiny porušené bolo.

Právo domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne podľa čl. 36 ods. 1 Listiny porušené bolo.

Právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup podľa čl. 36 ods. 3 Listiny porušené bolo.

Právo rovnosti účastníkov v konaní podľa čl. 37 ods. 3 Listiny porušené bolo.

Právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom a právo, aby verejnosť mohla byť vylúčená iba v prípadoch ustanovených zákonom, podľa čl. 38 ods. 2 Listiny porušené bolo.

Právo, aby zákon ustanovil, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno za jeho spáchanie uložiť podľa čl. 39 Listiny porušené bolo.

Právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo porušené bolo.

Právo na účinný právny prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností podľa čl. 13 Dohovoru porušené bolo.

2. *Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Tdo 50/2019 zo dňa 26. februára 2020 sa zrušuje.*

3. *Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky sa prikazuje, aby bez zbytočných prietáhov a spravodlivo rozhodol.*

4. *Ústavný súd SR priznáva [REDAKOVANÉ] zadosťučinenie nemajetkovej ujmy vo výške 10 000,- (desať tisíc) Eur na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Jozef Holič s.r.o., do 60 dní od právoplatnosti tohto nálezu.*

5. *Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby pozostávajúce z prevzatia a prípravy zastúpenia a písomného podania na Ústavný súd vo výške 375,24 Eur na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Jozef Holič s.r.o., do 60 dní od právoplatnosti tohto nálezu. “*

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,

- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Podľa § 123 ods. 1 písm. d) ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať aj konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

19.1 Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

19.2 Podľa čl. 50 ods. 6 ústavy trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

20. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

21. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

22.1 Podľa čl. 4 ods. 3 listiny zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky.

22.2 Podľa čl. 4 ods. 4 listiny pri používaní ustanovení o medziach základných práv a slobôd musí sa dbať na ich podstatu a zmysel. Také obmedzenia nemožno zneužívať na iné účely, než na ktoré boli ustanovené.

23. Podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len preto, že nie je schopný dodržať zmluvný záväzok.

24.1 Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

24.2 Podľa čl. 36 ods. 3 listiny každý má právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup.

25. Podľa čl. 37 ods. 3 listiny všetci účastníci sú si v konaní rovní.

26. Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

27. Podľa čl. 39 listiny iba zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno za jeho spáchanie uložiť.

28.1 Podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona kto vyláka od iného dotáciu, subvenciu, príspevok alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, rozpočtu štátneho fondu, rozpočtu vyššieho územného celku alebo rozpočtu obce, ktorých poskytnutie alebo použitie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňa, a to tým, že ho uvedie do omylu v otázke ich splnenia, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

28.2 Podľa § 225 ods. 4 písm. a) Trestného zákona odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odsekoch 1, 2 alebo 3 a spôsobí ním väčšiu škodu.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

29. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru

30. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že obsah základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tvoria obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07, IV. ÚS 284/2018).

31. Sťažovateľ odôvodnil svoje dovolanie dôvodmi podľa § 371 ods. 1 písm. c), g), h) a i) Trestného poriadku. Vo svojej ústavnej sťažnosti ale napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu vyčítal už len to, že najvyšší súd mal konštatovať dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože konajúce súdy mu v trestnom konaní odopreli procesné práva spočívajúce v jeho návrhoch na doplnenie dokazovania.

32. Najvyšší súd v napadnutom uznesení vo vzťahu k sťažovateľovým návrhom na doplnenie dokazovania uviedol: „... *súdy oboch stupňov jasne a náležite odôvodnili prečo návrhu obvineného na pribratie ďalšieho znalca na zisťovanie hodnoty*

spreneverených vecí nevyhoveli. V tomto smere sa snád' len pre úplnosť žiada dodať, že predmetné gastrozariadenia boli pre orgány činné v trestnom konaní a súd nedosiahnuteľné, keďže obvinený nevedel uviesť, komu boli predané a kde sa nachádzajú. Aj z tohto pohľadu potom jeho kľúčová (no skutková) námietka spochybňujúca v pôvodnom konaní zabezpečený znalecký posudok, a síce, že predmety ohodnotenia neboli fyzicky obhliadnuté, nemôže obstáť. Rovnako nie je pravdivým tvrdenie dovolateľa, že nemal možnosť namietat' osobu znalca, spôsob a kvalitu vypracovania znaleckého posudku, keďže spracovateľ tohto posudku bol vypočítaný na hlavnom pojednávaní a obvinený priamo i prostredníctvom obhajcu mal možnosť klásť mu otázky a vyjadriť sa k jeho výpovedi a tak relevantne spochybnit' či už jeho osobu alebo závery posudku.“ K samotnému obsahu jeho návrhov na doplnenie dokazovania najvyšší súd uviedol: „... podstata argumentácie dovolateľa smeruje z veľkej časti výlučne iba k spochybneniu sudmi oboch stupňov ustálenej škody, ktorá bola trestným činom obvineného spôsobená. Obvinený totiž len polemizuje s tým, ako súdy prvého a druhého stupňa hodnotili v konaní zabezpečený znalecký posudok, a to v snahe spochybnit' jeho obsahovú správnosť a dôkaznú silu. Až od takto obvineným vytvorenej (tvrdenej) pochybnosti o správnosti skutkových záverov sa potom odvíja jeho námietka o nesprávnom právnom posúdení predmetného skutku. Takéto námietky však majú zjavne skutkový charakter a vecne nezodpovedajú obvineným označeným, ale ani iným dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.“

33. Z už uvedených citácií je zrejmé, že najvyšší súd sa so sťažovateľovou dovolacou námietkou podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vysporiadal dostatočne. Vysvetlil, prečo sú sťažovateľove tvrdenia o odopretí jeho návrhov na vykonanie dokazovania nepravdivé. Ústavný súd tu podotýka, že sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti zavádzajúco tvrdil, že v prípravnom konaní nemohol spochybnit' ustanoveného znalca a ani jeho posudok, hoci následne mal dostatočný priestor konfrontovať ustanoveného znalca a jeho závery v konaní pred súdom. Taktiež najvyšší súd relevantným spôsobom vysvetlil, že námietkami sťažovateľa, ktorými spochybňoval výšku škody, sa v rámci dovolacieho konania nemohol zaoberať, pretože ide o námietky skutkovej povahy. Ústavný súd v tomto momente poukazuje na to, že tvrdenia sťažovateľa v jeho ústavnej sťažnosti sú do určitej miery protichodné, keď najprv tvrdí, že škoda v predmetnom

trestnom konaní mala byť určená ako cena, za ktorú sa zariadenie v čase a mieste činu obvykle predáva, následne spochybňuje znalecký posudok, ktorý práve túto cenu určil, a to aj tým, že znalec zariadenie osobne neobhliadol, čo je okolnosť, ktorú zapríčinil sám sťažovateľ (sťažovateľ odmietol uviesť, komu predmetné gastrozariadenie predal, a preto orgány činné v trestnom konaní, resp. konajúce súdy z jeho viny nevedeli zabezpečiť ich osobné obhliadnutie znalcom).

34. Skutočnosť, že sťažovateľ nesúhlasí s právnym názorom prezentovaným v napadnutom uznesení v tomto prípade neindikuje porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu. Závery najvyššieho súdu pri posúdení dovolacích dôvodov (nielen dovolacieho dôvodu, ktorý sťažovateľ napádal vo svojej ústavnej sťažnosti, pozn.) neboli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno základné právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade s právnym názorom strán konania vrátane ich dôvodov a námietok.

35. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

36. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorá by mala za následok porušenie týchto práv. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného

prerokovania v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu čl. 8 ods. 2 listiny

37. V rámci tejto námietky sťažovateľ tvrdí, že v predmetnej veci iba porušil obchodnoprávny záväzok, preto je jeho trestnoprávny postih neprípustný. Uvedené tvrdenie sťažovateľa je ale zjavne nepravdivé. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (strany 16, 17 a 18, pozn.) jednoznačne vyplýva, že predmetné gastrozariadenia boli vo vlastníctve banky na základe zmlúv o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva a sťažovateľovi, resp. právnickým osobám, v mene ktorých vystupoval, boli až do splatenia poskytnutého spotrebného úveru, záväzkov z leasingovej zmluvy a kúpnej ceny iba zverené do užívania. Teda išlo jednoznačne o cudzie veci vo vzťahu k sťažovateľovi, ktorý si ich následným predajom neznámej osobe prisvojil a spôsobil tak na majetku banky škodu veľkého rozsahu zodpovedajúcu hodnote týchto vecí v čase ich predaja (vo výške 137 979,33 € a vo výške 12 612,13 €).

38. Keďže konaním sťažovateľa bola naplnená objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu sprenevery podľa § 213 ods. 4 písm. a) Trestného zákona a v danom prípade boli zároveň naplnené všetky zákonné znaky skutkovej podstaty predmetného trestného činu, argumentácia sťažovateľa, že išlo výlučne o porušenie jeho povinností z obchodnoprávneho vzťahu je bezpredmetná.

39. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy, čl. 4 ods. 3 a 4, čl. 36 ods. 3, čl. 37 ods. 3, čl. 38 ods. 2, čl. 39 listiny a čl. 13 dohovoru

40. Sťažovateľ síce vo svojej ústavnej sťažnosti namietal porušenie rozsiahleho zoznamu článkov listiny, resp. ústavy, no porušenie väčšiny týchto článkov nepodoprel

prakticky žiadnou relevantnou argumentáciou (t. j. argumentáciou presahujúcou jeho tvrdenie, že uvedené články boli porušené).

41. Ústavný súd preto konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorý je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený, pôsobí v tejto časti nedostatočne, pretože jej chýba relevantné odôvodnenie [§ 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde], čo predstavuje nedostatok zakladajúci dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (podobne III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018). Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je v tomto konkrétnom prípade teda podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj z § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak.

42. V súvislosti s uvedenými nedostatkami a ich rozsahom ústavný súd pripomína, že ich nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 77/08, III. ÚS 357/2010, I. ÚS 547/2016, I. ÚS 432/2016). Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýkalo len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale jej esenciálnych obsahových náležitostí (ústavnoprávna nedostatočnosť odôvodnenia časti ústavnej sťažnosti), ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 346/2019, I. ÚS 351/2019).

43. Ústavný súd zároveň poznamenáva, že povinnosti advokáta vyplývajúce zo zákona o ústavnom súde a zo zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) vylučujú, aby ústavný súd

nahrádzoval úkony právnej služby, ktoré je advokát povinný vykonávať tak, aby boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (II. ÚS 117/05, III. ÚS 236/07, III. ÚS 334/09). Podľa § 18 ods. 2 zákona o advokácii advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahrádzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Ako už bolo uvedené, osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

44. Nad rámec už uvedeného ústavný súd k namietanému porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny) dodáva, že podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana tomuto právu poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi (v tomto prípade najvyšším súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom všeobecného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmieta ako zjavne neopodstatnenú. V tomto prípade sa sťažovateľ obrátil na ústavný súd až po tom, čo už napadnuté uznesenie (ako aj celé trestné konanie) bolo právoplatne ukončené, a teda porušenie tohto základného práva neprichádzalo do úvahy, ani keby sťažovateľ svoju ústavnú sťažnosť v tejto časti odôvodnil.

45. K základnému právu na obhajobu (čl. 50 ods. 3 ústavy) ústavný súd odkazuje na napadnuté uznesenie (strany 11 a 12, pozn.), v ktorom najvyšší súd uviedol, že právo na obhajobu je potrebné vo všeobecnosti chápať ako vytvorenie podmienok pre plné

uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu v rozsahu § 34 ods. 4 Trestného poriadku. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a naň nadväzujúcou rozhodovacou praxou ústavného súdu pre závery, ktoré uplatňuje pri svojom rozhodovaní aj najvyšší sud, pritom platí, že spravodlivý súdny proces, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je aj dôsledné rešpektovanie práva na obhajobu, nemožno chápať ako právo na preskúmanie toho, akým spôsobom súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 462/2010 z 27. októbra 2010 zverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 102/2010). Inými slovami, obsahom práva na obhajobu nie je právo na hodnotenie dôkazov v súlade s obhajobnými tvrdeniami obvineného v trestnom konaní, ako sa zrejme domnieval sťažovateľ.

46. K namietanému porušeniu čl. 36 ods. 3 listiny ústavný súd dopĺňa, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu prichádza do úvahy až po tom, čo bolo zákonným spôsobom identifikované „nezákonné rozhodnutie“. Nevyhnutnou podmienkou v tomto smere je pritom aj zrušenie takéhoto nezákonného rozhodnutia subjektom, ktorý má na takéto rozhodnutie právomoc. Je zřejmé, že v prípade trestného konania proti sťažovateľovi sa nič také nenastalo.

47. Z čl. 13 dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom. Porušenie čl. 13 dohovoru možno teda namietat iba v spojení s iným materiálnym ustanovením dohovoru. Sťažovateľ porušenie tohto článku ale žiadnym spôsobom neodôvodnil, iba ho uviedol v petite svojej ústavnej sťažnosti. Ak by aj namietal porušenie tohto článku v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru (jediné iné ustanovenie dohovoru, ktorého porušenie vo svojej ústavnej sťažnosti namietal, pozn.), podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva je ale čl. 6 ods. 1 dohovoru vo vzťahu k čl. 13 *lex specialis*, a teda požiadavky čl. 13 dohovoru sú absorbované požiadavkami stanovenými v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu nedošlo k porušeniu práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri body 30 až 36 odôvodnenia tohto uznesenia), nemohlo ani teoreticky dôjsť k porušeniu jeho práva podľa čl. 13 dohovoru.

48. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na namietané porušenie ostatných článkov (t. j. čl. 50 ods. 6 ústavy, čl. 4 ods. 3 a 4, čl. 37 ods. 3 a čl. 39 listiny) zo samotného obsahu ústavnej sťažnosti sťažovateľa nemožno vyvodit' ani len náznaky toho, v čom malo spočívať ich porušenie. Ústavný súd vzhľadom na uvedené ústavnú sťažnosť v tejto časti (čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy, čl. 4 ods. 3 a 4, čl. 36 ods. 3, čl. 37 ods. 3, čl. 38 ods. 2, čl. 39 listiny a čl. 13 dohovoru) odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

49. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľom v petite ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. novembra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu